

STATELE GETO-DACE ȘI REGII ACESTORA ÎN SECOLELE V – I Î.Ch.

THE GETO-DACIAN STATES AND THEIR KINGS BETWEEN VTH AND IST B.C. CENTURIES

General de brigadă (r) prof. univ. dr. Floriean TUCĂ*
Colonel (r) prof. univ. dr. ing. Eugen SITEANU**

Geto-dacii s-au organizat în state independente și puternice, între secolele al V-lea și primul Î.Ch. La începutul secolului al IV-lea Î.Ch. în teritoriile de la nordul Dunării exista un puternic stat geto-dac, alături de altele. Regele acestui stat, la începutul secolului al III-lea Î. Ch. era Dromichaites. Statul macedonean condus de Lysimach a invadat teritoriul statului geto-dac cu o armată puternică (aprox. 100.000 de soldați). Trupele macedonene au fost încercuite și învinse. În anul 291 Î.Ch., Lysimach a traversat din nou Dunărea cu scopul de a-și impune dominația asupra statului geto-dac, dar a fost iarăși înfrânt. Trogus Popmpeius a scris că pe la 200 Î.Ch. regele dac Oroles a luptat „împotriva bastarnilor“ (triburi de origine germanică). Surse istorice antice confirmă că între secolele al IV-lea și I Î.Ch., în spațiul Carpato-Danubiano-Pontic, statele geto-dace au continuat să se întărească sub conducerea unor regi înțelepți și viteji (de exemplu: Zalmodegikos, Rhemaxos, Charnabon, Zyraxes și Burebista).

Cuvinte cheie: *Geto-daci; state; regi; independent; spațiul Carpato-Danubiano-Pontic.*

The Geto-Dacians organized themselves in powerful independent states, between the Vth and Ist Century B.C. At the beginning of IVth Century B.C. in the northern territory of Danube there was the powerful Geto-Dacian state, between others states. The King of this state, at the beginning of IIIth Century B.C. was Dromichaites. Macedonian state headed by Lisimachos invaded the Geto-Dacian state with a big army (100.000 soldiers). The Macedonian's troops were encircled and defeated. In 291 B.C. Lisimachos crossed again the Danube in order to impose his domination over the state of the Geto-Dacians, but was defeted again.

Trogus Pompeius writes that about 200 B.C. the dacian king Oroles fought „against Bastarnians“ (tribes of Germanic origin). The ancient hystorical sources attest that between IVth and Ist Century B.C. in the Carpathian-Danubian-Pontic area, the states of Geto-Dacians continued to strenghten under the rule of wise, and brave Kings (for instance Zalmodegikos, Rhemaxos, Charnabon, Zyraxes and Burebista).

Keywords: *Geto-Dacians; states; kings; independent; Carpathian-Danubiano-Pontic area.*

* Membru al Academiei Oamenilor de Știință din România;

** Profesor univ. dr. ing., Academia Comercială, Satu Mare și Universitatea Națională de Apărare „Carol I“; membru asociat al AOȘR; vicepreședintele Asociației Absolvenților UNAp „Carol I“; e-mail: esiteanu@yahoo.com; tel.:0720566911.

Referindu-se la daci, istoricul antic Dio Cassius dădea următoarea explicație: „Eu îi numesc daci... cum își spun ei înșiși și cum le zic romanii, măcar că știu prea bine că unii dintre greci îi numesc geți...”¹. Același autor adăuga printre altele: „...Geții locuiesc dincolo de Haemus (de munții Balcani – n.n.), de-a lungul Istrului (al Istrului sau a Dunării – n.n.)”².

La rândul său, un istoric grec vorbea de: „...geții de dincolo de Istru, pe care îi numesc daci”³. În ceea ce îi privește pe istoricii romani, aceștia erau de părere că „și dacii sunt un vlăstar al geților”⁴.

Din izvoarele istorice antice care sunt destul de numeroase, rezultă că geto-dacii locuiau pe un teritoriu vast care, în linii principale, se întindea pe Valea Dunării Mijlocii și Carpații Pădurași, la vest, izvoarele și cursul superior al Nistrului, la nord, Bugul și Litoralul Pontului Euxin, la est, iar la sud Dunărea, pe porțiunea de la Bratislava la Porțile de Fier și Munții Haemus (Balcani) care erau, de asemenea, locuiți de geți, ceea ce înseamnă o suprafață de aproximativ 600.000 km² (figura nr. 1). Rezultă, așadar, că în hotarele statului geto-dac din perioada la care ne referim erau cuprinse toate pământurile ce aparținuseră geto-dacilor din timpurile care se pierd în negura vremurilor.

Figura nr. 1. Harta Daciei în anul 44 î. Hr.

Sursa: http://articole.netul.ro/burebista-primul-rege-al-dacilor_11.html

¹ Dio Cassius, *Historia Romana*, LXVII, 6.

² Ibidem.

³ Appian, *Historia Romana*, 4,15.

⁴ Trogus Pompeius, XXXII, 3,16.

Vorbind în scrierile sale cu conținut istoric despre continuitatea neîntreruptă a poporului nostru în acel spațiu geografic, Nicolae Iorga sublinia următorul adevăr: prin organizarea și prin strămoșii lor, românii „își au rădăcini de patru ori milenare; aceasta este mândria și aceasta este puterea noastră. Unde a fost vechiul păstor trac, pe locul acela s-a așezat românul; unde a fost cetatea romanului, s-a așezat cetatea de mai târziu a Domnului român; unde a fost satul trac pe vremuri, dăinuiește satul românesc acum; unde sunt orașele noastre, au fost odinioară centrele civilizațiilor reprezentate de oamenii” care au fost strămoșii noștri.

Începând cu jumătatea mileniului I î. Hr. și până în secolul I d. Hr., geto-dacii au fost nevoiți să suporte, secole la rând, atacurilor armatelor grecilor, sciților, perșilor, macedonenilor, celților, romanilor și altor popoare. Împotriva acestora, geto-dacii s-au comportat eroic în lupte, ei fiind socotiți, de drept și de fapt, ca fiind „cei mai viteji și cei mai dreپți dintre traci”⁵. Ei s-au comportat așa pentru că făceau parte „din neamul tracilor”⁶.

În anul 514 î. Hr., o armată care număra sute de mii de (luptători), condusă de Darius I invadează teritoriile Dobrogei actuale și provoacă mari distrugerii la Histria, după cum ne atestă descoperirile arheologice, fapt ce ne face să credem că acolo se puseseră bazele unuia dintre primele formațiuni statale geto-dacice, adică, celei ce-și va fi avut sediul la Histria, care mult mai târziu, cam pe la 350 î. Hr., era condus de către un „histrionorum rex”, adică de către un rege histrion, cum afirma Trogius Pompeius în lucrarea sa intitulată „*Histriae Philippicae*”.

După moartea lui Alexandru Macedon (Alexandru cel Mare), adică după 323 î. Hr., imperiul său s-a fragmentat și au apărut statele elenistice în care diadohii (urmașii împăratului Alexandru) s-au proclamat regi. Înainte de acea perioadă, prin unirea triburilor tracice, inclusiv a celor dacice (pe care grecii îi numeau geți) s-au format state, în care conducătorii acestora s-au proclamat și ei regi. Astfel, după unele izvoare istorice, Zamolxe⁷, care era socotit a fi „zeul suprem în religia geto-dacilor”, revine în Dacia după o călătorie de 8 ani și în anul 512 î. Ch. era „daimon getic” (Herodot) și apoi a devenit succesiv „inițiat” (Herodot, Iordanes, Strabon), „legislator” (Diodor din Sicilia) și mare preot (Herodot, Iordanes, Strabon). Apoi este ales vicerege pentru ca în scurt timp să fie declarat chiar regele unui stat dac de pe teritoriul viitoarei Dacii Mari (Herodot, Iordanes, Platon).

⁵ Herodot, *Istorie*, IV, 93.

⁶ Constantin Iosif Drăgan, *Noi, tracii și istoria noastră multimilenară*, Milano, Editura Nagard, 1976.

⁷ Zalmoxis, *The Vanishing God. Comparative Studies in the Religions and Folklore of Dacia and Eastern Europe*, Chicago, University of Chicago Press, 1972.

În anul 480 î. Hr., tracia trăitori la sudul Dunării, întemeiază primul stat odris (al triburilor odrise).⁸ Odrisii au avut mai mulți regi, dintre care amintim pe Teres I (450-431 î. Hr.) și pe Sitalkes (431-424 î. Hr.).⁹

După anul 350 î. Hr., în partea de nord a teritoriului actualei Dobrogea, este atestat un „stat histrian”, al cărui rege (Histrianorum rex) geto-dac¹⁰ a avut un conflict armat cu regele macedonean și cu sciții care erau conduși de Atheas.

Ne vom referi, în continuare, în mod concret, la câțiva regi geto-daci despre care avem informații cât de cât certe și semnificative.

CHARNABON. A trăit și a domnit în secolul al V-lea î.Hr. Singura informație certă privitoare la el provine dintr-o relatare a poetului grec Sofocle (497-405 î. Hr.). din ea rezultă cu claritate faptul că acesta „a domnit peste geți”.

Printre regii geto-daci evidențiați în izvoarele antice din secolele al III-lea și al II-lea î. Hr. se remarcă marele rege dac Dromichaites¹¹ care a reușit să-l învingă pe regele Lysimah în războaiele declanșate de macedoneni împotriva statului dac, în anii 299 și 292 î. Hr.

DROMICHAITES s-a aflat în fruntea statului geto-dac spre sfârșitul sec. al IV-lea și începutul sec. al III-lea î.Hr. statul condus de el se întindea în Câmpia Munteniei. Este foarte posibil ca Dromichaites să-și fi întins puterea și pe malul drept dobrogean al Dunării, teritoriu pe care Lysimach, regele Traciei îl ocupase. În anul 300 î. Hr., geto-dacii sub conducerea lui Dromichaites sunt nevoiți să ducă un război de apărare împotriva lui Lysimach (urmasul lui Alexandru Macedon din 306 î. Hr.). Într-o primă luptă regele geto-dac îl ia prizonier pe Agatocle, fiul lui Lysimah, dar îl eliberează în 292 î.Hr. crezând că astfel va încheia pacea cu regele Lysimach și va recâștiga totodată și teritoriile ocupate de acesta. Fire războinică, Lysimach pornește însă o nouă campanie împotriva regelui get, care în fața pericolului iminent, și-a retras trupele și a pustiit totul în calea invadatorilor. Suferind de foame și de sete, întreaga oaste a lui Lysimach, în frunte cu el, a fost încercuită și capturată de către Dromichaites. După obținerea acestei victorii, geto-dacii au cerut regelui lor ca Lysimach să fie adus în fața lor și pedepsit cu moartea. Însă Dromichaites s-a împotrivit, explicându-le că dacă Lysimach va fi omorât, alți regi îl vor înlocui și vor reprezenta pentru geți un pericol mai mare decât acesta, iar dacă Lysimach va fi eliberat, dimpotrivă, drept recunoștință față de ei, acesta le va restitui teritoriul ocupat (la sudul Dunării). Acest lucru

⁸ Radu Vulpe, *La succession des rois odryses*, Studia Thracologica, București, 1976.

⁹ Tucidide, II, 96-97; Diodor din Sicilia, Biblioteca istorică, XII, 50, 1-3.

¹⁰ Trogu Pompeius, *Historiae Philippicae*, IX, 2.

¹¹ Diodor din Sicilia, XXI, 12; Plutarh, Basileon apothegmata Kai Strategon: Lysimachos.

denotă caracterul democratic militar al conducerii statului de către Dromichaites. După relatările cronicarului Diodor din Sicilia, Lysimach primește o lecție plină de învățăminte de la Dromichaites. Regele get a pregătit cu deosebită grijă, pentru prizonierul său, o masă îmbelșugată servită în vase de aur. În același timp, el, împreună cu comesenii geți, mâncau bucate simple din vase de lemn. La sfârșitul ospățului, regele geto-dac l-a întrebat pe Lysimach ce masă i se pare mai demnă de un rege. Acesta îi răspunde că cea îmbelșugată, la care se află. După primirea aceluia răspuns, Dromichaites a dorit să afle ce l-a determinat pe Lysimach să părăsească un trai atât de bun spre a porni împotriva unor oameni care duc o viață atât de simplă și plină de modestie. Prin răspunsul său, Lysimach și-ar fi recunoscut vina de a se fi războit cu geto-dacii, fapt ce l-a convins astfel pe regele geto-dacilor să-l elibereze. În cele din urmă, fostul prizonier Lysimach și-a căsătorit fiica cu regele geto-dac.

Istoricii români au emis o serie de păreri. Printre alții, Vasile Pârvan afirmă că regele geto-dac Dromichaites își exercita stăpânirea și peste Dunăre, până la Haemus, dar și pe cetăți de pe malul dobrogean al Dunării. La rândul său, istoricul Dumitru Berciu consideră că statul lui Dromichaites avea teritorii pe ambele maluri ale Dunării și de aceea Dromichaites era rege al traco-geților, continuator al anonimului "rex Histrianorum" (339 î.e.n.), care era tot get și el.

În București, pe „Aleea Voievozilor” din incinta Muzeului Militar Național, cu câțiva zeci de ani în urmă, s-a înălțat un bust dedicat regelui geto-dac Dromichaites. Pe pedestalul însemnului memorial este săpată următoarea inscripție: „Dromichaites, rege al geto-dacilor (sec. IV-III î.e.n.). A purtat lupte cu regele elenistic al Traciei, Lysimach, pe care l-a înfrânt și l-a luat prizonier, punându-i întrebarea „de ce te-ai silit împotriva firii, să aduci ostașii (tăi) pe niște meleaguri în care orice oaste străină nu poate afla scăparea sub cerul liber?”. Diodor din Sicilia.

Regele geto-dac **ZALMODEGIKOS** a domnit în sec III î. Hr. Domnia sa ne este atestată de către un decret histrian. Stăpânirea sa cuprindea Muntenia și poate și părți din sudul Moldovei. Statul său era destul de puternic, fiind în măsură a ține ostatici 60 de histrieni și de a bloca veniturile cetății milesiene, fapt pentru care la curtea sa este trimisă din partea cetății o solie cu rolul de a-l convinge să restituie cetății veniturile, respectiv exploatarea teritoriului rural al cetății, să-i aprobe pescuitul la gurile Istrului, și să-i restituie cei peste 60 de prizonieri luați drept ostateci.

Remaxos, rege get – în anul 200 î. Hr., un decret histrian dat în cinstea lui Agatocle, se referă la relațiile politice dintre cetatea Histria și populațiile din nordul Dunării. Din textul documentului rezultă că situația orașelor-cetăți pontice și în primul rând a Histriei,

era precară, deoarece sciții conduși de Zoltes năvăleau și prădau orașele grecești supuse și protejate de Rhemaxos. Se pune în mod firesc întrebarea: unde se afla statul lui Rhemaxos și care era originea acestui rege. Istoricul D.M.Pippidi îl consideră pe Rhemaxos get. Academicianul Constantin Daicoviciu consideră că statul său se întindea în stânga Dunării (în Basarabia, sudul Moldovei și Muntenia), ori chiar în dreapta Dunării. Deci regele get Rhemaxos stăpânea teritoriul de pe malul stâng al Dunării, dar își întindea autoritatea și asupra Dobrogei și cetăților pontice care îi plăteau tribut, apărându-le de scitul Zoltes cu 100 de călăreți, iar apoi după intervenția fiului regelui Rhemaxos, Phradmon, cu 600 de călăreți.

CARANABON, rege geto-dac. A domnit la sfârșitul secolului al III-lea î. Hr. și la începutul celui următor. Informațiile istoriografice românești și străine privitoare la biografia și la stăpânirea sa teritorială sunt nu doar sărace, ci chiar lipsesc cu desăvârșire. Dar numele său se află pomenit, fără nici-un fel de detaliu, în tragedia intitulată „Triptomos”, de Sofocle.

MOSKON, rege traco-getic care în secolul III î. Hr. era în fruntea unui stat din Câmpia Dunării și din partea de nord a Dobrogei. Numele său apare pe monede descoperite în regatul său. Singurele izvoare care atestă existența lui sunt câteva monede de argint descoperite în părțile Tulcei. Toate aceste emisiuni redau pe avers un cap de tânăr cu plete prinse în diademă (probabil chipul său) iar pe revers apare un călăreț și inscripția „**BASILEUS MOSKONOS**” scrisă cu caractere grecești.

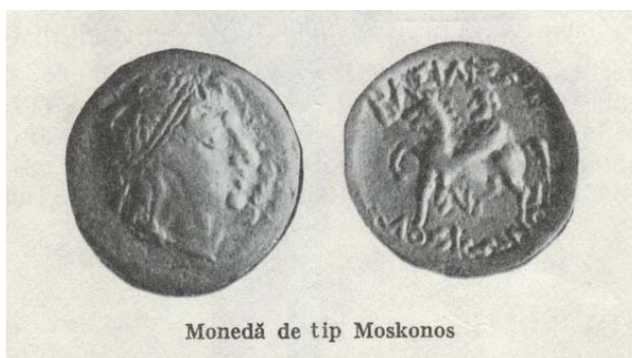

Figura nr. 2. Monedă de tip Moskonos

Sursa: <http://enciclopedia-dacica.ro/regii/moskon.htm>

ZALMODEGIKOS, rege geto dac care a domnit se pare, către partea de mijloc a secolului al III-lea î. Hr. Aria geografică în care el își exercita autoritatea se întindea pe linia Dunării, cu precădere pe cursul ei dobrogean. Istoricii români și străini care vorbesc despre el, apreciază că regele Zalmodegikos controla, din punct de vedere militar, polisurile grecești ce se aflau pe litoralul vestic al Pontului Euxin (Marea Neagră), acordându-le acestora, la cerere, sprijin militar în apărarea cetăților stăpânite de greci în acea arie geografică.

OROLES, rege geto-dac care a domnit, după cum se atestă în unele lucrări de istorie străine și românești, în partea de mijloc a secolului II î. Hr. El și-a exercitat autoritatea în spațiul geto-dacic intracarpatic ce se întindea până către „partea de sud a ținuturilor dintre Munții Carpați și Siret”. Luptătorii geto-daci de sub conducerea lui Oroles, așa cum ne informează istoricul roman Trogus Pompeius, au acționat cu hotărâre pentru stăvilirea unor invazii ale bastarnilor în interiorul arcului carpatic. Referindu-se la acest rege geto-dac, istoricul roman Iustinus semnaleză faptul că Oroles era foarte exigent cu luptătorii săi, care nu se comportau vitejește. De exemplu, el ar fi aplicat „grele pedepse morale” oștenilor lui care se lăsau biruiți în luptele cu adversarii lor.

RUBOBOSTES, rege geto-dac. Specialiștii români ai istoriei Daciei apreciază că acesta va fi fost succesori la domnie al regelui Oroles. El și-a exercitat autoritatea statală pe o întinsă zonă din aria geografică aflată în interiorul arcului carpatic, adică din Transilvania. În timpul domniei lui Rubobostes se constată o creștere semnificativă a puterii economice și militare a geto-dacilor. Istoricul roman Trogus Pompeius atribuia acestui fost rege calități și însușiri deosebite de ordin militar și administrativ.

ZYRAXES, rege geto-dac în secolul I î. Hr. A domnit într-o arie geografică aflată în partea de nord a străvechii Dobroge. Se apreciază că el își exercita domnia, cu autoritate, din cetatea de scaun zisă Genucla. Potrivit informațiilor de care dispunem oștile regelui Zyraxes au dus lupte împotriva armatelor conduse de generalul roman Crassus, care trăise între anii 114-53 î. Hr. Nu dispunem de informații în privința locului de desfășurare a acestor acțiuni militare și a forțelor care s-au aflat în conflict.

Regele geto-dac **BUREBISTA**, este socotit că a fost întemeietorul primului stat centralizat al geto-dacilor. Din cele relatate mai înainte, rezultă, fără nici un echivoc, că pe teritoriul străvechii Dacie au existat, în perioada cuprinsă între secolele V și I î. Hr., mai multe state geto-dacice care erau conduse de regi iscusii, pricepuți atât în treburile administrative și organizatorice, cât și militare. Din păcate, unii dintre acei regi se războiau, de multe ori, și între ei. Teritoriile în care acești regi își exercitau autoritatea erau adesea supuse unor

frecvente și puternice invazii străine de jaf și de cuceriri care le puneau în pericol atât teritoriul, bogățiile lui, cât și exercitarea domniei în pace și în liniște în statele respective. Potrivit aprecierilor unor specialiști în istoria antică a Daciei, pe teritoriul ei, doar cinci state geto-dacice erau mai mari, mai puternice și, deci, puteau face față, cu mai mult succes invaziilor și amenințărilor străine. Acestea se aflau astfel dispuse teritorial:

- 1) Între Dunăre, râurile Ialomița și Olt și o parte din Munții Carpați;
- 2) În Sciția Minor (în actuala Dobroge) și partea de est a actualei Muntenii;
- 3) În celelalte părți ale actualei Muntenii;
- 4) În partea de nord a Carpaților Meridionali și până în aliniamentul marcat de actualele localități Cluj-Napoca și Bistrița;
- 5) În aria Moldovei, cuprinsă între Carpați și Nistru.

Pentru a face față cu cât mai mult și mai evident succes invaziilor și cuceririlor străine pe pământul Daciei, se impunea, cu necesitate, unirea acelor mici state, într-un stat mare și puternic, condus de un singur rege, care să aibă în jurul său colaboratori pricepuți și iscusiți. Înfăptuirea acestui înalt deziderat a revenit regelui geto-dac Burebista, care a domnit între anii 82-44 î. Hr. „Ajungând în fruntea neamului său, care era istovit de războaie dese – ne informează istoricul și geograful grec Strabon -, Burebista bărbat get, l-a înălțat atât de mult prin exerciții, cumpănare și ascultare față de porunci..., încât, în câțiva ani, a făurit un stat puternic. Spre a ține în ascultare poporul, el și-a luat ajutor pe Deceneu.” Acest Deceneu era un mare preot, el fiind socotit că ar fi avut puteri supraomenești specifice zeilor. În realitate, acesta a fost un sfătuitor și un ajutor de neprețuit pentru regele Burebista și pentru întreprinderile și înfăptuirile sale. Referindu-se la el, Strabon scria următoarele: „Spre a ține în ascultare poporul”, regele Burebista „și-a luat ajutor pe Deceneu, un vrăjitor care rătăcise multă vreme prin Egipt, învățând acolo unele semne de proorocire, mulțumită cărora susținea că tălmăcește voința zeilor. Ba, încă de la un timp fusese socotit zeu...” La rândul său, referindu-se la același Deceneu, istoricul roman Iordanes ne oferă următoarea informație: „În timpul domniei la goți (la geți – n.n.) a lui Burebista, a venit în Gothia (în Geția sau în Dacia – n.n.), Deceneu. Primindu-l pe Deceneu, Burebista i-a dat o putere aproape regală...”

În virtutea calităților și însușirilor sale, ca și a preocupărilor lui, Deceneu este socotit în unele studii istorice, nu doar un preot, ci și ca un autentic rege al Daciei.

În mod concret, pentru unificarea statală a tuturor teritoriilor care aparținuseră geto-dacilor, în anul 60 î. Hr. regele Burebista și oștile sale întreprind o ofensivă rapidă împotriva celților, care ocupaseră o mare parte din teritoriile occidentale ale geto-dacilor, adică de la Bratislava până la Tisa. În urma unor acțiuni îndrăznețe și rapide, printr-o altă luptă, armata regelui Burebista îi alungă pe taurisci și pe boii dincolo de Bratislava. După această ofensivă, marele rege dac a eliberat teritoriile geto-dacilor până la Dunărea mijlocie și Morava și le-a inclus într-un stat geto-dac centralizat. Apoi Burebista a pornit cu armata sa eliberatoare spre răsărit, unde erau coloniile grecești de pe litoralul Mării Negre (figura nr. 3).

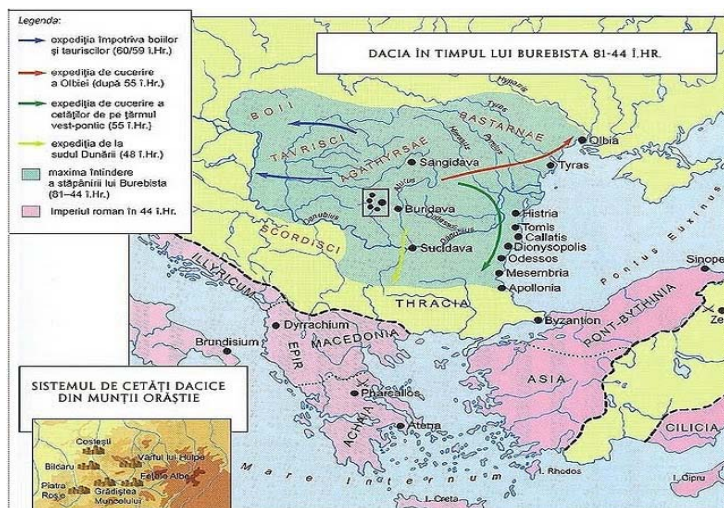

Figura nr. 3. Dacia în timpul lui Burebista 81-44 î. Hr.

Sursa: <http://www.opiniateleormanului.ro/?p=1261>

În anul 55 î. Hr., regele geto-dac unificator al Daciei începe să elibereze litoralul pontic. Întâi pune stăpânire pe cetatea Olbia de lângă Bug și apoi pe toate cetățile grecești de la sud: Tyras (Cetatea Albă), Histria, Tomis, Odessos (Varna), Apollonia și Dionysopolis (Balci). Așadar între anii 60 și 48 î., Hr. Burebista a reușit să unifice întregul popor geto-dac și toate teritoriile pe care locuia acesta. Ca urmare, statul său geto-dac se întindea spre apus și spre nord-vest până la Dunărea Mijlocie și Morava, spre nord până la Carpații Păduroși, spre est ajungea până la Olbia și cuprindea Dobrogea în întregime ea, iar spre miazăzi ajungea până la Haemus (Munții Balcani) și chiar dincolo de Haemus, adică până în Apollonia. În epoca dată, puține popoare ale lumii trăiau într-un stat atât de mare și de puternice cum era Dacia lui Burebista. În acea epocă multe alte popoare, precum erau francezii, germanii, elvețienii și altele., nu se bucurau de astfel de organizații statale.

În amintirea regelui Daciei, Burebista, în secolul trecut, pe teritoriul României s-au înălțat două monumente, unul dintre ele se află în București în incinta Muzeului Militar Național, pe „Aleea Voievozilor”. Este vorba de un bust, pe postamentul căruia citim aceasta inscripție explicativă și evocativă: „Burebista. Rege al geto-dacilor (82-44 î.e.n.). Întemeietorul statului dac centralizat și independent. «Cel dintâi și cel mai mare dintre regii Traciei și stăpânind teritoriul de dincolo de fluviu (Danubiu – n.n.) și de dincoace». Din decretul în cinstea lui Acornion”. Cel de-al doilea monument, unic ca realizare artistică, se înalță maiestuos în cadrul complexului sculptural în aer liber din Tabăra de sculptură de la

Măgura Buzăului. Este o realizare plastică în piatră de o frumusețe și de o măreție cu totul aparte, care merită să fie văzută și apreciată de către toți românii doritori să cunoască istoria străvechii noastre Dacii.

Urmașul cel mai strălucit al lui Burebista pe tronul Daciei a fost Decebal care a domnit în secolul I d. Hr. Referindu-se la el și în special la calitățile sale de conducător militar, istoricul grec Cassius Dio scria următoarele: „Era foarte priceput în planurile de război și iscusit în înfăptuirea lor, știind să aleagă prilejul pentru a-l ataca pe dușman și a se retrage la timp. Dibaci în a întinde curse, era bun luptător și se pricepea să folosească izbânda, dar și să iasă bine dintr-o înfrângere. Din această pricină, multă vreme a fost un dușman de temut pentru romani”.

Dar despre noua generație de regi ai Daciei de după Burebista, implicit despre Decebal vom vorbi cu un alt prilej și într-o altă comunicare științifică.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Crișan I.H., „Statul geto-dac”, București, 1977.
Cristache Gheorghe, Tucă Florian, „Voievozi, Domnitori, Principi, Regi, președinți și alți șefi de stat din spațiul românesc”, Dicționar, Ediția a II-a, București, 2006.
Daicoviciu Hadrian, „Portrete dacice”, București, 1984.
Giurescu C. Constantin, Giurescu Dinu, „Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până azi”, București, 1971.
Mușat M., Ardeleanu I., „De la statul geto-dac la statul român unitar”, București, 1983.
Pippidi D.M., „Contribuții la Istoria veche a României”, ediția a II-a, București, 1967.
Pârvan V., „Dacia Civilizațiile antice din țările carpato-danubiene”, ediția a IV-a, București, 1967.
Preda Constantin, „Monedele geto-dacilor”, București, 1998.
Tucă Florian, Sbârnă Gheorghe, Dobre Cezar, „Milenii de statalitate, creștinism și cultură în spațiul românesc”, vol. 1-3, București, 2003.
Tudor Gheorghe, „Armata geto-dacă”, București, 1986.
Xenopol A.D., „Istoria românilor din Dacia Traiană”, ediția a IV-a, București, 1986.

